

Karabük Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi

Pratik, Uygulamalı ve Klinik Eğitimlerin

Yürütülmesine Dair

Standartlar

GİRİŞ

Diş hekimliği eğitimi, hem teorik bilgilerin hem de uygulamalı becerilerin kazanılmasını gerektiren çok yönlü bir süreçtir. Öğrenciler, preklinik laboratuvar ortamında mesleki becerileri güvenli koşullarda öğrenir; klinik uygulamalarda ise hasta deneyimi ile profesyonel sorumluluklarını geliştirme fırsatı bulurlar.

Pratik, Uygulamalı ve Klinik Eğitimlerin Yürütülmesine Dair Standartlar, öğrencilerin pratik, uygulamalı ve klinik eğitim sürecinde uymaları gereken temel kuralları, klinik ve preklinik uygulamalara ilişkin standartları ve değerlendirme esaslarını içermektedir. Amaç, hem öğrenim sürecinin düzenli ve verimli işlenmesini sağlamak hem de güvenli, etik ve sürdürülebilir bir klinik eğitim ortamı oluşturmaktır. Bu kapsamda öğrencilerin; mesleki sorumluluk bilinci, hasta güvenliği, hekim güvenliği, klinik disiplini, sterilizasyon/dezenfeksiyon ve çevreye duyarlı uygulamalar konusunda bilinçlenmeleri hedeflenmektedir.

Bu kılavuz, Fakültemiz eğitiminde kalite standartlarının artırılması çalışmaları kapsamında, Dekanlık kararıyla 2025-2026 Akademik Dönemi Komisyonlarının belirlenmesinin ardından oluşturulan Karabük Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi "Eğitim", "Kalite ve Strateji Geliştirme" ve "Akreditasyon" Komisyonları üyeleri Doç. Dr. Olcay Özdemir (İlgili Komisyonların Başkanı), Dr. Öğr. Üyesi Taibe Tokgöz Kaplan (Üye), Dr. Öğr. Üyesi Oğuzhan Ünal (Üye), Dr. Öğr. Üyesi Ecem Elif Çege (Üye), Dr. Öğr. Üyesi Beşar İzzetağa (Üye), Öğr. Gör. Yaren Durgut (Üye) tarafından ve Anabilim Dallarının da işbirliği ile hazırlanmış (2025) ve Fakülte Kurulunda kabul edilmiştir.

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1. KLİNİK ÖNCESİ UYGULAMALI VE PRATİK EĞİTİM USUL VE ESASLARI 4-10

BÖLÜM 2. KLİNİK EĞİTİM USUL VE ESASLARI 11-21

BÖLÜM 1

KLİNİK ÖNCESİ UYGULAMALI VE PRATİK EĞİTİM USUL VE ESASLARI

Bu bölüm, T.C. Karabük Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesi, Üçüncü Bölüm, Madde 17, 18 ve 19 uyarınca klinik öncesi (preklinik) pratik ve uygulamalı derslerin okutulduğu preklinik ve fantom laboratuvarlarında eğitim gören öğrencilerin uyması gereken kuralları belirlemek, düzenli, güvenli ve verimli bir eğitim ortamı oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır.

1.1. Genel İlkeler

- Uygulamalı çalışmalar, birey güvenliği, enfeksiyon kontrolü ve mesleki etik kurallar çerçevesinde yürütülür.
- Preklinik ortamında görev alan herkes, birbirine, eğitimcilerine ve sorumlu personellere karşı saygılı, sabırlı ve profesyonel davranmalıdır.

1.2. İş Sağlığı ve Güvenliği

- Uygulamalı dersler öncesi **Temel İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi almak, hem kendi güvenliğinizi hem de ekip arkadaşlarınızın güvenliğini artırır.**

Pratik uygulamalara başlamadan önce iş sağlığı ve güvenliği (İSG) konusunda bilgi sahibi olmak, hem kendi güvenliğiniz hem de çalışma ortamınızın düzeni açısından büyük fayda sağlar. Bu nedenle, temel İSG eğitimi almanız; olası riskleri önceden tanıyarak daha güvenli çalışmanıza yardımcı olabilir. Öğrencilere yönelik **Karabük Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (KASEM)** bünyesinde temel İSG eğitimi

verilmektedir. Diş Hekimliği Fakültesine kayıt yaptırdıktan sonra 3 senelik preklinik eğitim dönemini kapsayacak şekilde öğrencilerin bu eğitime **en az 1 defa katılım sağlamaları gerekmektedir**. Eğitimler sonrası öğrencilere sertifika verilmektedir.

- Preklinik alanlarda kişisel koruyucu ekipman (maske, eldiven, gözlük, bone, önlük vb.) her zaman kullanılmalıdır.
- **Kesici-delici alet yaralanmaları veya kliniklerde meydana gelen diğer kazalar derhal ilgili eğitime ve personele bildirilmelidir.**

1.3. Sağlık Kontrolleri ve Bağışıklık

- Uygulama derslerine başlamadan önce sağlık muayenesi yapılması ve bağışıklık durumunun değerlendirilmesi önerilir.
- Bağışıklık durumunuza göre yapılacak aşılar (ör. Hepatit B, tetanoz vb.) hem sizi hem de hastalarınızı korur.
- Herhangi bir bulaşıcı hastalık şüphemiz varsa derhal eğiticinize bilgi vermelisiniz. Lüzum görüldüğü takdirde klinik çalışmalara ara vermek, hem kendi sağlığınız hem de toplu güvenlik açısından önemlidir.

Not: Sağlık durumunuzun ve bağışıklık düzeyinizin önceden değerlendirilmesi, hem sizin hem de çevrenizdeki kişilerin sağlığını koruma açısından önemlidir. Bağışıklık durumunuza göre önerilen aşıları (Tetanoz, Hepatit, vb...) yaptırmak, ileride karşılaşılabileceğiniz bazı sağlık risklerini en aza indirebilir.

1.4. Devam Zorunluluğu

- Preklinik ve fantom laboratuvar derslerine **%80 devam zorunluluğu** vardır.
- Devamsızlık hakkı **mazeretsiz olarak kullanılamaz**, sağlık raporu veya resmi mazeret belgelenmelidir.
- **Sağlık raporu veya resmi mazeret, devamsızlık hakkına ek süre kazandırmaz**, yalnızca devamsızlığın sebebini belgeler.
- Devamsızlık sınırını aşan öğrenciler **genel yıl sonu (final) sınavına giremez**.

- Üniversiteyi temsilen akademik, sosyal, kültürel veya sportif faaliyetlere katılan öğrencilerin bu süreleri, devam koşulundan muaf tutulur. Ancak prelinik derslerde eksik kalan süreler öğrenci tarafından tamamlanmalıdır.
- Devamsızlık durumu ilgili ders sorumlusu tarafından takip edilir ve devam koşulunu yerine getirmeyen öğrenciler sınava katılamaz.
- Öğrencilerin ders tekrarına kaldığı uygulamalı ve prelinik derslerde, önceki sene devamsızlık durumuna bakılmaksızın katılmaları zorunludur.

Not: Derslere ve klinik eğitimlere **düzenli** devamlılık sağlamak, hem mesleki yeterlilik hem de öğrenim sürecinin sağlıklı ilerlemesi açısından kritik öneme sahiptir.

1.5. Kıyafet ve Hijyen Kuralları

- **Kıyafet:** Üst beyaz, alt açık mavi (turkuaz mavisi) klinik kıyafeti (üniforma/scrubs).
- **Bone kullanımı laboratuvarda zorunludur.** Tek kullanımlık, ya da tercihe bağlı bir tasarımda kumaş cerrahi bone kullanılabilir.
- **Yaka kartı/isimlik takmak zorunludur.**
- Çapraz kontaminasyon riski veya olası kazaları indirmek açısından **klinik üniforma üzerine, şal, eşarp hırka gibi ek aksesuarlar giyilmemelidir. Klinik üniforma üzerine beyaz önlük dışında başka bir kıyafet giyilmemelidir.** Başörtüsü kullanan öğrenciler üniforma renginde veya beyaz düz renk başörtüsü kullanmalıdır. Başörtüsü omuzdan sarkmayacak şekilde sabitlenmelidir.
- Klinik kıyafetler **temiz ve ütülü** olmalıdır.
- **Saçlar** uzun ise toplu olmalıdır.
- **Takılar** (yüzük, bilezik, uzun kolye vb.) prelinik sırasında takılmamalıdır.
- **Tırnaklar** kısa ve temiz olmalıdır.
- Her öğrenci **kişisel koruyucu ekipmanını** (bone, maske, eldiven, koruyucu gözlük/siper) bulundurmalıdır.
- **Koruyucu ekipmanlarda deformasyon veya hasar tespit edildiğinde, derhal yenisi ile değiştirilmelidir.**

Not: Düzenli, temiz ve mesleğe uygun bir görünüş; hem hasta güveni hem de profesyonel kimliğin oluşması açısından önemlidir.

1.6. Laboratuvar Kuralları

- Ders başlamadan **10 dakika önce** ilgili laboratuvarında öğrenci için belirlenen alanda hazır olunmalıdır.
- Gerekli tüm malzemeler **eksiksiz şekilde getirilmeli**, ve ders öncesindeki sürede **kullanım için hazırlanmalıdır**.
- Ders saatleri içerisinde **izinsiz olarak dersten çıkılamaz**.
- Laboratuvar içinde **yemek yemek, içecek bulundurmak** yasaktır.
- Cihazlar ve malzemeler **izin alınmadan** kullanılamaz.
- Fantom laboratuvarında çalışmalar eğitmen demosu sonrası başlar. Demonstrasyon, eğitici tarafından kamera/monitör ile izletildikten sonra uygulamaya geçilir; **fantom ünite ve aksesuarları kişiye zimmetli kabul edilir**, ders bitiminde kontrol listesine göre teslim edilir.
- **Her öğrenci, çalıştığı alanın düzeninden, cihazlarının doğru kullanımından ve temizliğinden sorumludur.**
- **Her ders öncesi ve sonunda, temas edilecek ve edilen tüm yüzeyler yüzey dezenfektanı ile dezenfekte edilmelidir.**
- Her öğrenci, kendi çalışma alanında kullanmak üzere **kendi temiz muşambasını bulundurmakla yükümlüdür.**
- Kullanılan tüm aletler **temizlenip düzenli şekilde yerine konmalıdır.**
- **Kimyasal ve biyolojik atıklar**, belirlenen atık kutularına atılmalıdır. Atık yönetimine azami uyum sağlanmalıdır.
- **Eldivenler yalnızca kişisel malzemelere temas için kullanılmalı, kontamine eldivenle başka hiçbir yüzeye dokunulmamalıdır.**
- **Diş gömme ve diş ayırma işlemleri, çapraz kontaminasyonu önlemek amacıyla mümkün olan en steril koşullarda yapılmalı ve yalnızca bu işlemler için özel olarak ayrılmış bölümde gerçekleştirilmelidir. Bu işlemler laboratuvarın başka hiçbir alanında yapılmamalıdır.**

1.7. Alet ve Malzemelerin Korunması

- Öğrenciler, Fakülte tarafından kendilerine sağlanan tüm eğitim-öğretim amaçlı klinik uygulamalar için kullanılacak gereçleri ve klinik diş hekimliği cihazlarının bakım, temizlik ve korunmasından sorumludur.
- **Ortak kullanım malzemeleri, destek personelleri tarafından dağıtılır ve toplanır. Kullanım sürecinde malzemelere ve cihazlara azami dikkat gösterilmelidir. Teslim edilen malzemeler, kullanım süresince ilgili öğrenciye zimmetlenmiş sayılır.**
- Öğrencilerin kasıt, ihmal veya tedbirsizlik sonucu bu ekipmanlara gerekli dikkat ve özeni göstermemeleri sebebiyle kamu malında meydana gelen zararlar, sorumlu ve ilgililerce tazmin edilir.

Not: Alet ve malzemelere özen göstermek, hem eğitimin aksamadan sürmesi hem de mali kaynakların verimli kullanılması açısından önemlidir.

1.8. Enfeksiyon Kontrolü

- El hijyeni, her işlem öncesi ve sonrası sabun ve su ile veya alkol bazlı el antiseptiği ile sağlanmalıdır.
- Tek kullanımlık malzemeler tekrar kullanılmamalıdır.
- Kesici-delici aletler, işlem sonrası uygun atık kutularına atılmalıdır.

1.9. Disiplin ve Güvenlik

- Eğitimci ve teknik personelin talimatlarına eksiksiz uyulmalıdır.
- Laboratuvar içerisinde **yüksek sesle konuşmak, şakalaşmak, koşar adımlarla hızlı ve güvenli hareket etmek** yasaktır.
- Elektrikli cihazlarla çalışırken **ıslak ellerle dokunulmamalıdır.**

- Güvenlik ihlali yaratabilecek durumlar **derhal ilgili eğitimci veya teknik personele bildirilmelidir.**
- **Kesici-delici alet yaralanmaları veya diğer laboratuvar kazaları derhal ilgili eğitimci veya teknik personele bildirilmelidir.**
- Kural ihlali halinde uyarı verilir, tekrarında disiplin işlemleri uygulanır.

1.10. Ders Değerlendirme Kriterleri

- **Akademik dönem içerisinde uygulamalı ve pratik derslerde yapılan çalışmalar/işler eksiksiz ve belirtilen süreler içerisinde teslim edilmelidir. Sene sonunda pratik çalışma/iş tesliminde eksiklik bulunan öğrenciler ya da teslimini düzenli yapmayan öğrenciler yıl sonu (final) sınavına girme hakkı kazanamaz.**
- Klinik öncesi uygulama derslerinin **yıl sonu notları;**
 - **Pratik notun %40'ı**
 - **Teorik notun %60'ı**hesaplanıp toplanmasıyla belirlenir.
- **Yıl sonu notunun hesaplanabilmesi** için öğrencinin teorik sınavdan **en az 60 puan** alması gerekmektedir.
- **Dönem içi süreçte;**
 - Derslere devam durumu
 - Uygulama performansı
 - Hijyen ve düzen kurallarına uyum
 - Ödevlerin eksiksiz ve zamanında teslim edilmesigibi unsurlar pratik notuna yansıtılır.
- Devam zorunluluğu, sınavlar ve değerlendirmeye katılabilmenin ön koşuludur.

1.11. İletişim

Preklinik ve fantom laboratuvar sorumluları ile laboratuvar teknisyenlerinin ve destek personellerinin iletişim bilgileri duyuru panosunda yer alır. Tüm güncel bilgiler Fakülte internet sayfasından, sosyal medya araçlarından ya da duyuru panolarından takip edilmelidir.

BÖLÜM 2

KLİNİK EĞİTİM USUL VE ESASLARI

Bu bölüm, T.C. Karabük Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesi, Üçüncü Bölüm, Madde 17, 18 ve 19 uyarınca klinik eğitim derslerin uygulamalı işlendiği Karabük Ağız ve Diş Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesinde eğitim gören öğrencilerin uyması gereken kuralları belirlemek, düzenli, güvenli ve verimli bir eğitim ortamı oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır.

2.1. Genel İlkeler

- Tüm öğrenciler, klinik eğitim öncesi ilgili teorik dersleri tamamlamış olmalıdır.
- Klinik eğitim derslerinde, mezun durumu koşulu haricinde tek ders hakkı bulunmamaktadır.
- Klinik çalışmalar, hasta güvenliği, enfeksiyon kontrolü ve mesleki etik kurallar çerçevesinde yürütülür.
- Klinik ortamda görev alan herkes, birbirine, eğitimcilerine, personele ve hastalara karşı saygılı, sabırlı ve profesyonel davranmalıdır.

2.2. İş Sağlığı ve Güvenliği

- Klinik eğitim öncesi **İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi almak, hem kendi güvenliğinizi hem de ekip arkadaşlarınızın güvenliğini artırır.**

Klinik uygulamalara başlamadan önce iş sağlığı ve güvenliği (İSG) konusunda bilgi sahibi olmak, hem kendi güvenliğiniz hem de çalışma ortamınızın düzeni açısından büyük fayda sağlar. Bu nedenle, temel İSG eğitimi almanız; olası riskleri önceden tanıyarak daha güvenli

çalışmanıza yardımcı olabilir. Her eğitim öğretim yılı başında klinik öğrencilerine yönelik **Karabük Ağız ve Diş Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesi** bünyesinde İSG eğitimi verilmektedir ve klinik öğrencilerinin bu eğitime **katılım sağlamaları zorunludur.**

- Klinik alanlarda kişisel koruyucu ekipman (maske, eldiven, gözlük, önlük vb.) her zaman kullanılmalıdır.
- Çalışma alanı, işlem öncesi ve sonrası mutlaka temizlenip dezenfekte edilmelidir.
- **Kesici-delici alet yaralanmaları veya kliniklerde meydana gelen diğer kazalar derhal ilgili eğitime ve personele bildirilmelidir.**

2.3. Sağlık Kontrolleri ve Bağışıklık

- Klinik çalışmalara başlamadan önce sağlık muayenesi yapılması ve bağışıklık durumunun değerlendirilmesi önerilir.
- Bağışıklık durumunuza göre yapılacak aşılar (ör. Hepatit B, tetanoz vb.) hem sizi hem de hastalarınızı korur.
- Herhangi bir bulaşıcı hastalık şüphemiz varsa derhal eğiticinize bilgi vermelisiniz. Lüzum görüldüğü takdirde klinik çalışmalara ara vermek, hem kendi sağlığınız hem de toplu güvenlik açısından önemlidir.

Not: Sağlık durumunuzun ve bağışıklık düzeyinizin önceden değerlendirilmesi, hem sizin hem de çevrenizdeki kişilerin sağlığını koruma açısından önemlidir. Bağışıklık durumunuza göre önerilen aşıları (Tetanoz, Hepatit, vb...) yaptırmak, ileride karşılaşılabileceğiniz bazı sağlık risklerini en aza indirebilir.

2.4. Devam Zorunluluğu

- Klinik eğitim derslerine **%80 devam zorunluluğu** vardır.
- Devamsızlık hakkı **mazeretsiz olarak kullanılamaz**, sağlık raporu veya resmi mazeret belgelenmelidir.
- **Sağlık raporu veya resmi mazeret, devamsızlık hakkına ek süre kazandırmaz**, yalnızca devamsızlığın sebebini belgelendirir.

- Devamsızlık durumu ilgili ders sorumlusu tarafından takip edilir ve devamsızlık sınırını aşan öğrenciler **genel yıl sonu (final) değerlendirmesine giremez.**
- Üniversiteyi temsilen akademik, sosyal, kültürel veya sportif faaliyetlere katılan öğrencilerin bu süreleri, devam koşulundan muaf tutulur. Ancak klinik eğitimlerde eksik kalan süreler tamamlanmalıdır.
- Öğrencilerin ders tekrarına kaldığı klinik uygulamalara, önceki sene devamsızlık durumuna bakılmaksızın katılmaları zorunludur.

Not: Derslere ve klinik eğitimlere **düzenli** devamlılık sağlamak, hem mesleki yeterlilik hem de öğrenim sürecinin sağlıklı ilerlemesi açısından kritik öneme sahiptir.

2.5. Kıyafet ve Hijyen Kuralları

- **Kıyafet:** Üst beyaz, alt açık mavi (turkuaz mavisi) klinik kıyafeti (üniforma/scrubs).
- **Bone kullanımı özellikle aerosollü işlemlerin yapıldığı kliniklerde zorunludur.** Tek kullanımlık ya da tercihe bağlı bir tasarımda kumaş cerrahi bone kullanılabilir.
- **Yaka kartı/isimlik takmak zorunludur.**
- Çapraz kontaminasyon riski veya olası kazaları indirmek açısından **klinik üniforma üzerine, şal, eşarp hırka gibi ek aksesuarlar giyilmemelidir. klinik üniforma üzerine beyaz önlük dışında başka bir kıyafet giyilmemelidir.** Başörtüsü kullanan öğrenciler üniforma rengine veya beyaz düz renk başörtüsü kullanmalıdır. Başörtüsü omuzdan sarkmayacak şekilde sabitlenmelidir.
- Klinik kıyafetler **temiz ve ütülü** olmalıdır.
- **Saçlar** uzun ise toplu, sakal traşı temiz ya da maske altından taşmayacak şekilde olmalıdır.
- **Takılar** (yüzük, bilezik, uzun kolye veya küpe vb.) preklinik sırasında takılmamalıdır.
- **Tırnaklar** kısa ve temiz olmalıdır.

- Kapalı burunlu, temiz ve rahat ayakkabı kullanılmalıdır.
- Her öğrenci **kişisel koruyucu ekipmanını** (bone, maske, eldiven, koruyucu gözlük/siper) bulundurmalıdır.
- **İşlemler sırasında koruyucu ekipmanlarda deformasyon veya hasar tespit edildiğinde, derhal yenisi ile değiştirilmelidir.**
- **Her kliniğin kendi özel kurallarına ve işleyişine aşına olmak, hem uyum sürecinizi hızlandırır hem de klinik çalışmaların daha verimli ilerlemesine katkı sağlar.**

Not: Düzenli, temiz ve mesleğe uygun bir görünüş; hem hasta güveni hem de profesyonel kimliğin oluşması açısından önemlidir.

2.6. Klinik Kuralları

- Eğitim başlamadan en az **10 dakika önce** ilgili klinikte öğrenci için belirlenen alanda hazır olunmalıdır.
- Gerekli tüm malzemeler **eksiksiz şekilde getirilmeli** ve uygulama öncesindeki sürede **kullanım için hazırlanmalıdır.**
- Eğitim saatleri içerisinde **izinsiz olarak klinikten çıkılamaz.**
- Klinikler içinde **yemek yemek, içecek bulundurmak** yasaktır.
- Öğrenciler kliniklere klinik malzemeleri haricindeki eşyalarını getirmemelidir. Klinik düzenine ve sterilizasyonuna engel olabilecek kişisel eşyalarını kliniklerde belirlenmiş dolaplarda muhafaza etmelidir.
- Cihazlar ve malzemeler **izin alınmadan** kullanılamaz.
- **Her öğrenci, çalıştığı alanın düzeninden, cihazlarının doğru kullanımından ve temizliğinden sorumludur.**
- **Her uygulamada temas edilecek ve temas edilmiş olan tüm yüzeyler (örneğin tetiye başlığı, ünit kolu vb.) uygulamalar öncesinde streç film veya alüminyum folyo ile kaplanmalı, her hastadan sonra bu kaplamalar uygun atık kutularına atılmalı ve yüzeyler uygun dezenfektan ile dezenfekte edilmelidir.**
- Kullanılan tüm malzemeler **temizlenip düzenli şekilde yerine konmalıdır.**

- Kullanılan her alet, işlem sonrasında uygun sterilizasyon yöntemleriyle (otoklav, kimyasal dezenfeksiyon vb.) temizlenmek üzere hastane sterilizasyon ünitesine teslim edilmeli ve steril edilmelidir.
- Tek kullanımlık malzemeler tekrar kullanılmamalı, işlem sonrası tıbbi atık yönetimi kurallarına uygun şekilde bertaraf edilmelidir.
- **Steril malzemeler, sterilizasyonu bozmayacak şekilde muhafaza edilmeli; paketler hasarlı, yırtık veya ıslak ise kullanılmamalı, indikatörler kullanım öncesi kontrol edilmelidir.**
- Sterilizasyon paketleri kullanılacak hastanın gözü önünde ve sterilizasyon kurallarına uygun olarak açılmalıdır. Sterilizasyon paketlerinin dışına hastada kullanılacak eldivenle dokunulmamalıdır.
- **Malzemeler, işlem için yeterli olacak miktarda hazırlanmalı; gereğinden fazla malzeme alınmamalıdır.** Malzeme kullanımında mümkün olan **en idareli yöntem** benimsenmeli, israfın önlenmesine özen gösterilmelidir.
- **Kimyasal ve biyolojik atıklar**, belirlenen atık kutularına atılmalıdır. Atık yönetimine azami uyum sağlanmalıdır.
- **Eldivenler yalnızca kişisel malzemelere temas için kullanılmalı, kontamine eldivenle başka hiçbir yüzeye dokunulmamalıdır.**

2.7. Alet ve Malzemelerin Korunması

- Öğrenciler, Fakülte tarafından kendilerine sağlanan tüm eğitim-öğretim amaçlı klinik uygulamalar için kullanılacak gereçleri ve klinik diş hekimliği cihazlarının bakım, temizlik ve korunmasından sorumludur.
- **Ortak kullanım malzemeleri, destek personelleri tarafından dağıtılır ve toplanır. Kullanım sürecinde malzemelere ve cihazlara azami dikkat gösterilmelidir. Teslim edilen malzemeler, kullanım süresince ilgili öğrenciye zimmetlenmiş sayılır.**
- Öğrencilerin kasıt, ihmal veya tedbirsizlik sonucu bu ekipmanlara gerekli dikkat ve özeni göstermemeleri sebebiyle kamu malında meydana gelen zararlar, sorumlu ve ilgililerce tazmin edilir.

Not: Alet ve malzemelere özen göstermek, hem eğitimin aksamadan sürmesi hem de mali kaynakların verimli kullanılması açısından önemlidir.

2.8. Enfeksiyon Kontrolü

- El hijyeni, her işlem öncesi ve sonrası sabun ve su ile veya alkol bazlı el antiseptiği ile sağlanmalıdır.
- Tek kullanımlık malzemeler tekrar kullanılmamalıdır.
- Kesici-delici aletler, işlem sonrası uygun atık kutularına atılmalıdır.

2.9. Hasta ile İletişim ve Etik

- Hastalara işlem öncesi açık ve anlaşılır bilgi verilmeli, onayları alınmalıdır.
- Tüm hasta bilgileri gizli tutulmalıdır.
- Klinik uygulamalarda dürüstlük, şeffaflık ve saygı esas olmalıdır.

2.10. Acil Durumlar

- Kliniklerde acil durum prosedürleri (yangın, elektrik kesintisi, ani sağlık sorunları) hakkında bilgi sahibi olunmalıdır.
- Acil durumlarda sorumlu öğretim elemanının talimatlarına uyulmalıdır.

2.11. Disiplin ve Güvenlik

- Klinik düzenine, kullanılan cihazlara ve ortak alanlara özen gösterilmelidir.
- Eğitimci ve teknik personelin talimatlarına eksiksiz uyulmalıdır.

- Klinik alanlarda yüksek sesle konuşmaktan, gereksiz hareketlilikten ve dikkati dağıtacak davranışlardan kaçınılmalıdır.
- Elektrikli cihazlarla çalışırken **ıslak ellerle dokunulmamalıdır.**
- Güvenlik ihlali yaratabilecek durumlar **derhal ilgili eğitmen veya teknik personele bildirilmelidir.**
- **Kesici-delici alet yaralanmaları veya diğer laboratuvar kazaları derhal ilgili eğitmen veya teknik personele bildirilmelidir.**
- Kural ihlali halinde uyarı verilir, tekrarında disiplin işlemleri uygulanır.

2.12. Ders Değerlendirme Kriterleri

- **Dönem içi süreçte;**
 - Derslere devam durumu
 - Uygulama performansı
 - Hijyen ve düzen kurallarına uyum
 - Hastalarla iletişim, anamnez, endikasyon
 - Klinik kurallarına ve sterilizasyon prosedürlerine uyum
 - Atık yönetimi
 - Uygulanacak tedaviye yönelik alet, cihaz ve malzeme seçimi

gibi unsurlar klinik eğitim notuna yansıtılır.
- Devam zorunluluğu, sınavlara ve değerlendirmeye katılabilmenin ön koşuludur.
- Klinik eğitimler için sene sonu değerlendirme notları **Karabük Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Klinik Eğitim Değerlendirme Formuna** göre verilir.

2.13. Karabük Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Klinik Eğitim Değerlendirme Formu

Bu formun amacı **(Ek-1)**, öğrencilerin klinik uygulamalar sırasında hasta iletişimi, mesleki sorumluluk, hijyen, disiplin ve teknik beceriler açısından çok boyutlu ve adil şekilde değerlendirilmesini sağlamaktır. Standartlaştırılmış 5'li ölçek ve ağırlıklı puanlama sistemi, hem objektifliği artırmakta hem de öğrencilerin kendi gelişimlerini net biçimde takip etmelerine yardımcı olmaktadır.

Ek-1. Karabük Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Klinik Eğitim Değerlendirme Formu

T.C. KARABÜK ÜNİVERSİTESİ		Doküman No	
Klinik Eğitim		Yayın Tarihi	
Pratik Becerilerin Doğrudan Değerlendirmesi Formu		Revizyon Tarihi	
		Revizyon No	
Ders Kodu/İsmi			
Öğrenci Ad-Soyad			
Öğrenci No			
Sınıf			
Sorumlu Öğretim Üyesi			
İmza			

Sıra No	Öğrenim Hedefi	Hedefin Ağırlığı	Puanlama					Aldığı Puan	Öğretim Üyesi Değerlendirmesi
			1	2	3	4	5		
1	Hasta ile İletişim: Hastanın işlem hakkında yeterince bilgilendirilmesi ve resmi onay sürecinin doğru şekilde yürütülmesi.	5							
2	Anamnez ve muayene ve tedavi planlaması: Anamnez alma, klinik ve radyografik muayene, tanı koyma ve tedavi planlaması yapma.	15							
3	Hasta bilgilendirme: Hastayı tanı ve tedavi planı hakkında bilgilendirme; uygulanacak işlemleri açık ve anlaşılır şekilde anlatma.	5							
4	Onam süreci: Hastadan aydınlatılmış onam alma ve ilgili belgeleri eksiksiz şekilde klinik arşivine teslim etme.	5							
5	Klinik Uygulama: Klinik hasta başı işlemlerinin doğru teknikte, özenli, zamanında ve protokollere uygun şekilde gerçekleştirilmesi.	15							
6	İşlem sonrası bilgilendirme ve randevu: İşlem sonrası hastayı bilgilendirme, devam eden tedaviler için uygun randevu oluşturma ve bu takvime uyma.	5							
7	Klinik kayıtlar: Yapılan tedavi işlemlerini öğrenci klinik dosyasına zamanında, düzenli ve eksiksiz şekilde kaydetme; sorumlu öğretim üyesinden gerekli onayları alma.	5							
8	Sterilizasyon ve dezenfeksiyon: Üçü, cihazları ve malzemeleri düzenli kullanma; sterilizasyon ve dezenfeksiyon kurallarına uyma; steril paketlerdeki güvenlik indikatörlerini kontrol etme.	15							
9	Malzeme yönetimi: Gerekli araç ve gereçleri hazır bulundurma; kullanılan malzemeleri klinik kurallarına uygun şekilde alma, hazırlama, silme ve göreviye teslim etme.	5							
10	Sarf ve malzeme kullanımı: Klinik sarf ve demirbaş malzemelerini dikkatli kullanma; israf ve gereksiz kullanımdan kaçınma.	5							
11	Atık yönetimi: Klinik atıkların doğru şekilde ayrıştırılması ve uygun atık kutularına atılması.	5							
12	Kişisel hijyen ve koruyucu ekipman: Saç, sakal, tırnak gibi kişisel hijyen kurallarına uyma; klinik eğitim kayafeti ve koruyucu ekipmanları doğru şekilde kullanma.	5							
13	Ekip içi iletişim: Öğretim üyesi, asistan, klinik çalışanları ve arkadaşları ile uygun iletişim kurma.	5							
14	Klinik disiplini: Klinik giriş-çıkış saatlerine uyma ve çalışma düzenine riayet etme.	5							
Genel ortalama									

T.C. KARABÜK ÜNİVERSİTESİ		Doküman No	
Klinik Eğitim		Yayın Tarihi	
Pratik Becerilerin Doğrudan Değerlendirmesi Formu		Revizyon Tarihi	
		Revizyon No	
Öğretim Üyesi Gözlem Notları (opsiyonel)			
Değerlendirme Yöntemi	Puan		
Klinik Değerlendirme (%40)			
Yazılı/Sözlü Sınav (%60)			
Klinik Eğitim Sonu Genel Puan			

2.13.1. Formun Kullanım Akışı

Değerlendirme Öncesi Hazırlık

Öğretim üyesi, öğrencinin gerçekleştirdiği klinik işlem/uygulamaları gözlemleyerek formu doldurmaya başlar.

Öğrenciye ait kimlik bilgileri ve işlem bilgileri kaydedilir.

Her Hedef İçin Puanlama

13 öğrenim hedefi tek tek gözden geçirilir.

Öğretim üyesi, öğrencinin performansına karşılık gelen 1–5 puanını işaretler.

Ağırlığa Orantılı Dağıtım Puan Hesaplama

Her öğrenim hedefinin maksimum puanı = Ağırlığıdır.

5’li ölçek, bu ağırlığı orantılı biçimde böler.

Ölçek puanı ile elde edilecek katkı puanı şu formülle hesaplanır:

$$\text{Katkı Puanı} = \frac{\text{Ölçek Puanı}}{5} \times \text{Ağırlık}$$

Puanlama sırasında her hedefin önceden belirlenen ağırlığı dikkate alınarak nihai puan hesaplanır.

Hesaplanan değer “Aldığı Puan” hanesine yazılır.

Toplam Puan ve Sonuç

Tüm hedeflerden elde edilen katkı puanları toplanır.

Öğrencinin toplam klinik değerlendirme puanı bulunur.

Geri Bildirim

Öğretim üyesi, güçlü yönler ve geliştirilmesi gereken alanları öğrenci ile paylaşır.

Öğrencinin ilerleyen uygulamalarında nelere dikkat etmesi gerektiği vurgulanır.

Puanlama Ölçeği (5'li Likert Sistemi)

Her değerlendirme maddesi için öğrencinin performansı aşağıdaki ölçek doğrultusunda puanlanacaktır:

1 = Yetersiz → Beklenen beceri ve tutum hiç sergilenmiyor veya ciddi eksiklik var.

2 = Gelişmekte → Beceri ve tutum kısmen sergileniyor ancak önemli eksikler mevcut.

3 = Kabul Edilebilir → Minimum beklenti karşılanıyor, ancak geliştirilmesi gerekli.

4 = İyi → Beceri ve tutum büyük ölçüde doğru ve düzenli şekilde sergileniyor.

5 = Çok İyi → Beceri ve tutum eksiksiz, tutarlı ve üst düzeyde sergileniyor.

2.14. İletişim

Klinik Bilimler Bölüm Başkanlığı ile klinik eğitimlerden sorumlu öğretim üyelerinin ve destek personellerinin iletişim bilgileri Fakülte internet sayfasında yer alır. Tüm güncel bilgiler Fakülte internet sayfasından, sosyal medya araçlarından ya da duyuru panolarından takip edilmelidir.